

Datum: September 2021

Beste poortwachter,

Met ingang van 1 januari 2022 zal het nieuwe *Protocol Dyslexie Diagnostiek en Behandeling 3.0* (PDDB 3.0; NKD, 2021) van kracht zijn. Vanaf dat moment vormt dit nieuwe protocol de leidraad voor diagnostiek en behandeling van Ernstige Dyslexie vanuit de Jeugdwet. En zijn de daarin beschreven criteria voor doorverwijzing, diagnostiek en behandeling in het kader van de Jeugdwet leidend. Met deze brief brengen we u vanuit het NKD graag op de hoogte van de belangrijkste wijzigingen ten aanzien van aanmeldcriteria voor vergoede dyslexiezorg. Voor meer achtergrondinformatie kunt u het [Protocol Dyslexie Diagnostiek & Behandeling \(PDDB\) 3.0](#) raadplegen.

Door het nieuwe *Protocol Dyslexie Diagnostiek en Behandeling 3.0* (PDDB 3.0; NKD, 2021) zijn er in de aanmeldcriteria voor dyslexiezorg in het kader van de Jeugdwet twee wijzigingen:

1. Aanmeldcriterium ernstige achterstand
2. Meer genuanceerde insteek bij comorbiditeit

1 Aanmeldcriterium ernstige achterstand

Een aanmelding in het kader van dyslexiezorg binnen de Jeugdwet wordt toegankelijk verklaard wanneer de school onderbouwt dat er bij een leerling sprake is van een ernstige en hardnekkige achterstand. Ondanks goed onderwijs en intensieve begeleiding behaalt de leerling blijvend zeer lage scores op drie opeenvolgende hoofdmeetmomenten. De zogenaamde 'grenswaarde criterium ernst bij diagnostiek' is in PDDB 3.0 strenger dan in PDDB 2.0 (zie paragraaf 1.9.1 en 1.9.3 in PDDB 3.0). Dat betekent concreet dat er in de doorverwijzing vanuit het onderwijs de 'grenswaarde criterium ernst bij doorverwijzing' ook is aangescherpt. Er moet *in ieder geval* sprake zijn van ernstige leesproblemen: kinderen moeten op 3 opeenvolgende hoofdmetingenmeetmomenten voor woordlezen een V-(min)-score of E-score behalen (laagste 10% normgroep). Daarnaast *kan* er ook sprake zijn van een (ernstig) spellingprobleem, maar voor de criteria voor doorverwijzing is een ernstig leesprobleem een noodzakelijke voorwaarde. Informatie over de spellingontwikkeling en -ondersteuning worden wel altijd aangeleverd bij doorverwijzing, omdat het belangrijk is dat de zorgverlener deze informatie mee kan nemen in het diagnostisch onderzoek en bij de eventuele behandeling.

Grenswaarde criterium ernst bij doorverwijzing scores op 3 hoofdmetingen

Tot januari 2022	Vanaf januari 2022
Woordlezen: V-(min)-score of E-score (laagste 10%) OF Woordlezen: V-score of lage D-score (laagste 20%) én Spelling: V-(min)-score of E-score (laagste 10%)	Woordlezen: V-(min)-score of E-score (laagste 10%) ¹

Overgangperiode

Wat nu als een school al gestart is met het opbouwen van een dossier en deze leerling pas na januari 2022 wordt doorverwezen voor vergoede dyslexiezorg? U heeft dan te maken met een gewijzigd criterium van achterstand bij de doorverwijzing. In dat geval hanteert u voor de toetsmomenten tot en met december 2021 het criterium 'tot januari 2022' en voor de periode daarna 'vanaf januari 2022'. In Bijlage 1 concretiseren we dit aan de hand van enkele voorbeelden.

2 Meer genuanceerde insteek bij comorbiditeit

Recente onderzoeken laten zien dat dyslexie kan voorkomen met andere ontwikkelingsstoornissen, zich dan ernstiger manifesteert én dat gespecialiseerde dyslexiebehandeling ook bij deze doelgroep effectief kan zijn. In de doorverwijzing is de aanwezigheid van een andere ontwikkelingsstoornis (comorbiditeit) *alleen* in PDDB 3.0 geen reden meer om niet voor vergoede dyslexiezorg in aanmerking te komen. De zorgverlener gaat bij mogelijke comorbiditeit na of een dyslexiebehandeling, gezien de complexiteit van de problematiek, de meest effectieve aanpak is. Het is *aan de zorgverlener* om te bepalen of de dyslexiebehandeling bij een kind uitvoerbaar is en er dus een behandelindicatie Ernstige Dyslexie wordt afgegeven of dat een andere zorgroute de voorkeur heeft. Voor meer informatie, zie paragraaf 1.9.2 en 1.9.3 in PDDB 3.0.

Enkelvoudigheid versus complexiteit

Tot januari 2022	Vanaf januari 2022
Er wordt gesproken van Ernstige Enkelvoudige Dyslexie (EED)	Er wordt gesproken van Ernstige Dyslexie (ED)
Een kind komt voor vergoede diagnostiek en behandeling in aanmerking als de bijkomende stoornis 'onder controle' is.	Een kind komt voor vergoede diagnostiek en eventueel behandeling in aanmerking als blijkt dat er geen belemmerende kindfactoren aanwezig zijn voor de uitvoerbaarheid.

¹ $\leq -1,28$ SD = laagste 10% = T-score van 37 of lager

Taak van het onderwijs is én blijft goed lees- en spellingonderwijs bieden

Waar in ieder geval niets aan verandert, is aan de taak van het onderwijs. De primaire taak is en blijft goed lees- en spellingonderwijs garanderen. Dat betekent ook dat lees- en spellingproblemen zo snel mogelijk worden gesignaleerd en dat bij achterstanden de benodigde ondersteuning wordt ingezet. Maar ook wanneer een leerling in een vergoed diagnostiek- of behandeltraject zit en in de periode na de behandeling blijft de school verantwoordelijk voor het bieden van goed lees- en spellingonderwijs.

In de *Handreiking voor de invulling van ondersteuningsniveau 2, 3 en 4 bij lees-/spellingproblemen en dyslexie – versie 3.0* vindt u uitgebreide informatie over wanneer welke ondersteuning ingezet dient te worden.

Handige documenten

Bekijk voor meer informatie, praktische tips en handige formats ook de documenten die het Expertisecentrum Nederlands en het NKD in opdracht van Dyslexie Centraal ontwikkeld en onlangs herzien hebben:

- [*Leidraad Ernstige Dyslexie: doorverwijzing van onderwijs naar zorg – versie 3.0*](#)
- [*Handreiking voor de invulling van ondersteuningsniveau 2, 3 en 4 bij lees-/spellingproblemen en dyslexie – versie 3.0*](#)
- [*Richtlijn omgaan met doublures bij de screening voor toegang tot specialistische dyslexiezorg – versie 2.0*](#)
- [*Leerlingdossier dyslexie – versie 5.0*](#)
- [*Format handlingsplan technisch lezen/spelling ondersteuningsniveau 3 – versie 1.0*](#)

De documenten zijn zowel te vinden op nkd.nl als op dyslexiecentraal.nl.

Hulp nodig? Neem contact op met het NKD

Het NKD wil u graag helpen. U kunt uw vraag mailen naar info@nkd.nl.

Brede vakinhoudelijke richtlijn dyslexie

Wist u dat de [Brede vakinhoudelijke richtlijn dyslexie](#) met ingang van 1 september 2021 is ingevoerd? Deze uitgebreide richtlijn is op verzoek van het ministerie van OCW en VWS en in opdracht van NIP, NVO, LBRT en NKD geschreven. De richtlijn biedt handvatten in de vorm van aanbevelingen voor het handelen door professionals in onderwijs en zorg die betrokken zijn bij de hulp aan jeugdigen (6 t/m 23 jaar) met ernstige lees- en/of spellingproblemen en dyslexie en sluit naadloos aan op de hiervoor genoemde documenten die in opdracht van Dyslexie Centraal zijn ontwikkeld. Knelpunten rondom dyslexie geformuleerd door professionals en ouders vormen het uitgangspunt voor deze richtlijn.

Bijlage 1

Voorbeeldcasussen overgangperiode 2021/2022 doorverwijzing vergoede dyslexiezorg

In onderstaande tabel wordt per voorbeeld aangegeven of de betreffende leerling op basis van het criterium van achterstand bij doorverwijzing voor vergoede diagnostiek in aanmerking zou komen.

TL staat voor technisch lezen en SP voor spelling.

Leerling	Hoofdmetingen				Vergoede diagnostiek o.b.v. achterstand?
	Jan/febr '21	Juni '21	Jan/febr '22	Juni '22	
Leerling A	TL: V-(min)/E SP: V/lage D	TL: V-(min)/E SP: V/lage D	TL: V-(min)/E	-	ja
Leerling B	TL: V/lage D SP: V-(min)/E	TL: V/lage D SP: V-(min)/E	TL: V/lage D	-	nee, leesscore op hoofdmeting 3 behoort niet tot de zwakste 10% (zie criteria vanaf januari '22)
Leerling C		TL: V/lage D SP: V-(min)/E	TL: V-(min)/E	TL: V-(min)/E	ja
Leerling D	TL: V/lage D SP: V-(min)/E	TL: V/lage D SP: V-(min)/E	TL: V-(min)/E		ja
Leerling E		TL: V/lage D SP: V-(min)/E	TL: V/lage D	-	nee, leesscore op hoofdmeting 2 behoort niet tot de zwakste 10% (zie criteria vanaf januari '22).
Leerling F		TL: V-(min)/E SP: V/lage D	TL: V-(min)/E	TL: V-(min)/E	ja